

УДК 336.22

DOI: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2026-2-13>

АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ ДОХОДНОЇ ЧАСТИНИ ЗВЕДЕНОГО БЮДЖЕТУ: МИТНО-ПОДАТКОВИЙ АСПЕКТ

О. Є. НАЙДЕНКО

кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної торгівлі,
митної справи та фінансових технологій;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0638-3965>

К. І. ГУНЬКО

заступник директора департаменту – начальник управління розвитку персоналом Департаменту по роботі з персоналом Державної митної служби України, радник митної служби 1-го рангу,
Державна митна служба України;
кандидат економічних наук, старший викладач кафедри міжнародної торгівлі,
митної та справи та фінансових технологій,
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1717-5937>

Анотація. Метою дослідження виступає аналіз виконання доходної частини Зведеного бюджету України за податковими та митними платежами. **Методика дослідження.** У процесі дослідження використано загальнонаукові та спеціальні методи пізнання, зокрема системний, аналітичний та графічний, порівняльний й логічного обґрунтування. **Результати.** За результатами дослідження виявлено, що дефіцит Зведеного бюджету України за останні роки суттєво збільшився. Доведено, що в період воєнного стану в Україні збільшувалося реальне податкове навантаження. Проаналізовано надходження податкових платежів. Обґрунтовано основні зміни до податкового законодавства України. **Практична значущість результатів дослідження.** Результати аналізу та обґрунтовані пропозиції мають сприяти збільшенню податкових надходжень та зменшенню дефіциту Зведеного бюджету України.

Ключові слова: бюджет, доходи бюджету, податкові надходження, дефіцит бюджету, податкове навантаження, податок на додану вартість, податок на доходи фізичних осіб, місцеві податки.

Постановка проблеми у загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями. Воєнний стан в Україні суттєво вплинув на політику держави щодо формування доходів бюджету, оскільки треба змінювати напрями витрачання отриманих коштів та коригувати підходи до поповнення бюджету. Як відомо, в останні роки бюджет України є дефіцитним. При цьому якщо в 2020 році дефіцит Зведеного бюджету України становив лише 224,5 млрд грн., то за підсумками 2025 року такий показник сягнув трильйон гривень та склав 1659,5 млрд грн [1]. За даними Міністерства фінансів України доходи і витрати Зведеного бюджету України зростали майже пропорційно, хоча в останні три роки зростання витрат значно перевищує зростання доходів бюджету. Така ситуація вимагає пошуку джерел поповнення доходної частини бюджету, однією з яких стали офіційні трансферти від ЄС, які в період з 2022 по 2025 роки коливалися в межах 481 млрд грн. до 549 млрд грн. Безумовно це менше податкових надходжень, які у 2022 році склали 1,3 трильйони грн., а в 2025 році вже 2,5 трильйонів грн., але звертаємо увагу на те, що ще в 2021 році

податкові надходження становили 87,4% від доходів Зведеного бюджету, а за підсумками 2025 року такий показник складав лише 58,1%. Це при тому, що реальне податкове навантаження в останні роки перевищує 30%, а за підсумками 2022 року взагалі склало 34,75% від ВВП. І це незважаючи на рішення держави щодо зниження ставок деяких податків у 2022 році та звільнення платників податків від обов'язку сплачувати податкові зобов'язання. Тому постає необхідність пошуку джерел наповнення бюджету в умовах його дефіцитності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання впливу податкових надходжень на доходну частину бюджету досліджували багато науковців в Україні.

Так в роботі Тітенко З. та Ворони А. [2] доведена гіпотеза, що податкові надходжень є важливою складовою під час здійснення ефективного управління фінансовими ресурсами держави. При цьому автори наголосили на несправедливому розподілі податкового навантаження в Україні.

О. Черновол та О. Гай [3] зосередили увагу на методиці статистичного аналізу податкових надходжень, що дозволяють приймати більш обґрун-

товані управлінські рішення щодо наповнення бюджету держави.

Бабич Л. та інші [4] акцентують увагу на методичних підходах щодо формування в умовах воєнного часу обсягів податкових надходжень при формуванні бюджету України. Автори підсумовують, що податкова система України не в повній мірі реалізує свій фіскальний потенціал.

В статті Назаркевич І. та Шутко А. [5] наголошується про важливість поповнення бюджету в умовах воєнного стану. Але при цьому наголошується на гнучкості податкової політики, що у разі виникнення дефіцитності бюджету має бути змінена для збільшення доходів у вигляді податкових надходжень.

Вінницька О. [6] підтримує ідеї Назаркевич І. та Шутко А. та зазначає, що завдяки податковим надходженням держава може фінансувати різні сфери та забезпечувати соціально-економічну стабільність.

В роботі К. Сочка [7] здійснено порівняння структури податкових надходжень України та деяких країн ЄС. При цьому автор наголошує на необхідності створення оптимального співвідношення прямих та непрямих податків в Україні для забезпечення споживчих та інвестиційних потреб.

Тіщенко І. та інші [8] зосередили увагу на аналізі впливу прямих податків на доходи бюджету, для підвищення фіскальної ролі яких автори пропонують удосконалити механізм його адміністрування.

Формування цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є аналіз виконання Зведеного бюджету України за податковими та митними надходженнями з виокремленням існуючих проблем щодо їх справляння та обґрунтування джерел наповнення бюджету завдяки змінам в податковій політиці держави.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Світовий досвід доводить, що податки складають ліву частину доходів бюджету. Зміни у податкових надходженнях, які сталися під час війни, пояснюються зменшенням кількості платників податків в Україні, руйнуванням соціальної та промислової інфраструктури, релокацією бізнесу тощо. Податкові надходження безумовно зростали, але їх збільшення було викликано інфляційними коливаннями, зростанням мінімальної заробітної плати в Україні (рис. 1).

Ключову фіскальну функцію у доходах Зведеного бюджету відігравали внутрішні податки на товари та послуги (46,2% у податкових надходженнях Зведеного бюджету України у 2025 році), податки на доходи та податки на прибуток (43,7% у податкових надходженнях Зведеного бюджету України у 2025 році).

Структура податкових надходжень внутрішніх податків на товари і послуги є доволі цікавою (табл. 1).

По-перше, незрозуміло чому ПДВ з ввезених на митну територію України товарів та акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) віднесено саме до внутрішніх податків та зборів, оскільки це імпортні операції.

По-друге, незрозуміло яким чином збільшився акцизний податок від роздрібною торгівлі в 2022 році, коли обсяги акцизу від імпорту та внутрішнього виробництва знизилися.

По-третє, зростання ПДВ по внутрішнім операціям пояснюється інфляцією. При цьому показник інфляції в 2023 році в розмірі 5,1% викликає великі сумніви, оскільки реальна інфляція в Україні була вище.

Рис. 1 Податкові надходження до Зведеного бюджету України

Джерело: складено за [1]

Таблиця 1

Податкові надходження внутрішніх податків та зборів до Зведеного бюджету України

Податок	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції), млрд грн	71,3	82,3	85	61,1	94,3	106,9	121,6
Акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції), млрд грн	59,4	64,4	87	44,1	81,4	115,5	177,4
Акцизний податок на роздрібний продаж, млрд грн	6,3	7,2	8,2	10,2	14	15,9	19
ПДВ з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування, млрд грн	88,9	126,5	155,8	213,9	214,6	268,3	306,5
ПДВ з ввезених на митну територію України товарів, млрд грн	289,8	274,1	380,7	253,1	366,2	466,1	542,4

Джерело: складено за [9]

По-четверте, зростання податку з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) в 2025 році можна пояснити зростанням ставок акцизного податку (наприклад, на тютюнові вироби ставки акцизу було встановлено в євро).

На надходження ПДВ також впливає сума задекларованого бюджетного відшкодування. Не перший рік ведуться розмови щодо корупційності механізму бюджетного відшкодування ПДВ, але наразі продовжує діяти порядок перерахування грошових коштів суб'єктам господарювання у разі отримання від'ємного значення за операціями, які оподатковуються ПДВ. При цьому суми відшкодування вимірюються мільярдами гривень (рис. 2).

На жаль офіційна статистика Міністерства фінансів України не поділяє суми бюджетного відшкодування за сферами їх отримання: внутрішні операції або експорт, що не дозволяє зробити висновок щодо доцільності відшкодування ПДВ за внутрішніми операціями в Україні.

Окрім того відзначимо, що існує заборгованість держави перед платниками податків. Так

за даними Державної податкової служби України [10] станом на 1 березня 2026 року держава заборгувала платниками ПДВ 31,5 млрд грн.

Серед податків на доходи та податків на прибуток податок на доходи фізичних осіб становив в 2025 році 47,4% (36,7% з цих приходить на надходження військового збору, ставка якого в 2025 році зростає більше ніж втричі), податок на прибуток підприємств – 38,8%. При цьому питома вага податку на прибуток, незважаючи на зростання надходжень, зменшилася (рис. 3) і не досягає поки показників 2019–2021 років.

Роль податку на доходи могла стати ще більш вагомішою, якщо б держава якомога скоріше реалізувала задекларовану в Національній стратегії доходів [11] стратегічну мету щодо запровадження прогресивного оподаткування доходів фізичних осіб. Наразі пропорційна система оподаткування не в повній мірі реалізує фіскальний потенціал податку на доходи.

Звертаємо увагу на те, що податкові надходження податку на дохід від букмекерської діяльності та азартних ігор хоч і зростає останні роки, але обсяги

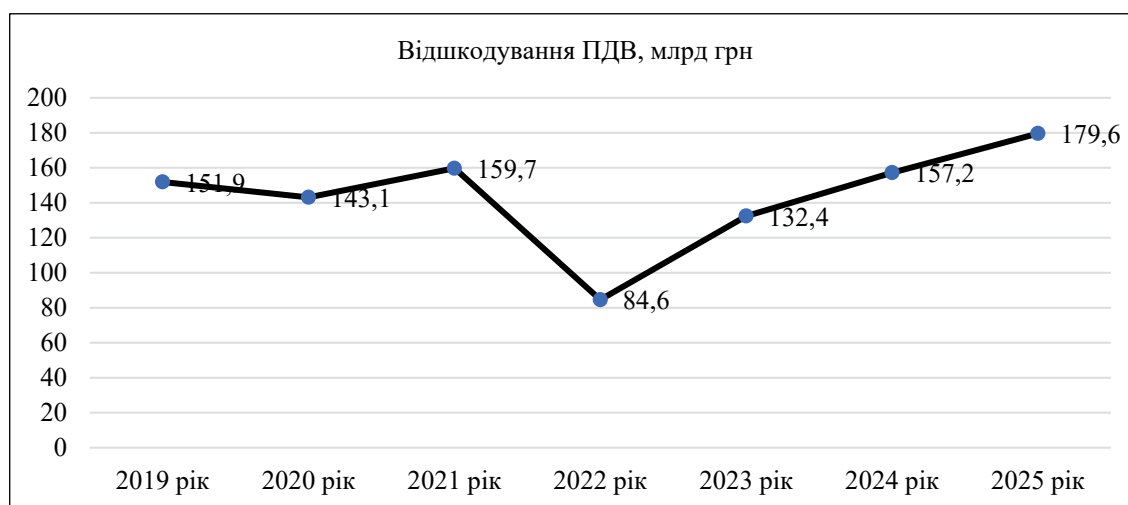
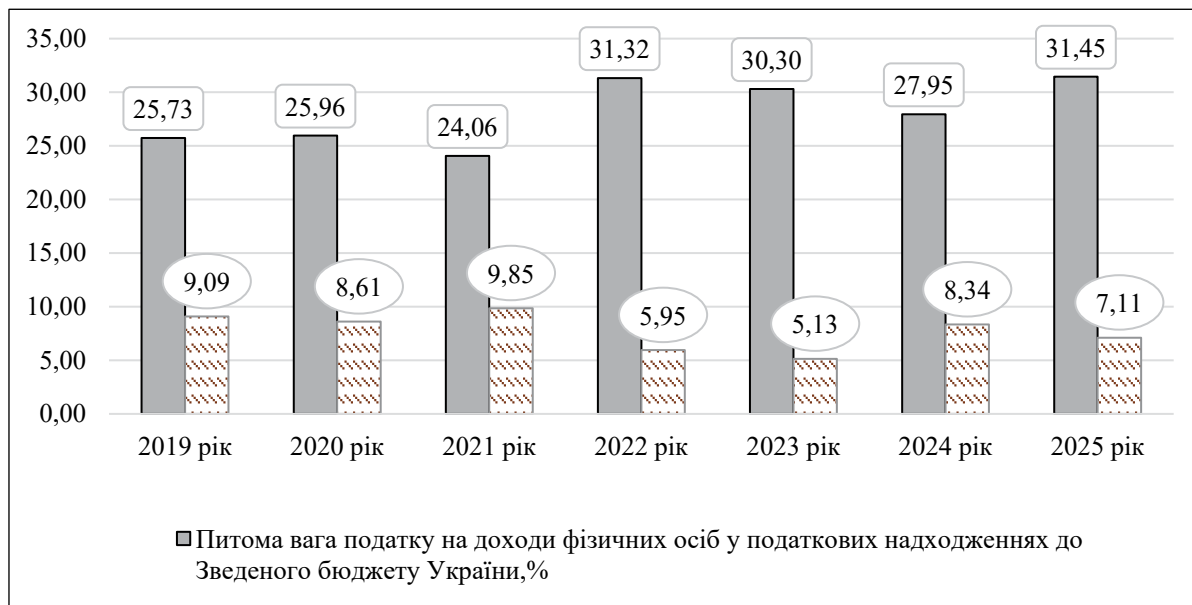

Рис. 2. Обсяги відшкодування ПДВ з бюджету

Джерело: складено за [9]

Рис. 3. Питома вага податків на доходи та податків на прибуток у податкових надходженнях до Зведеного бюджету України

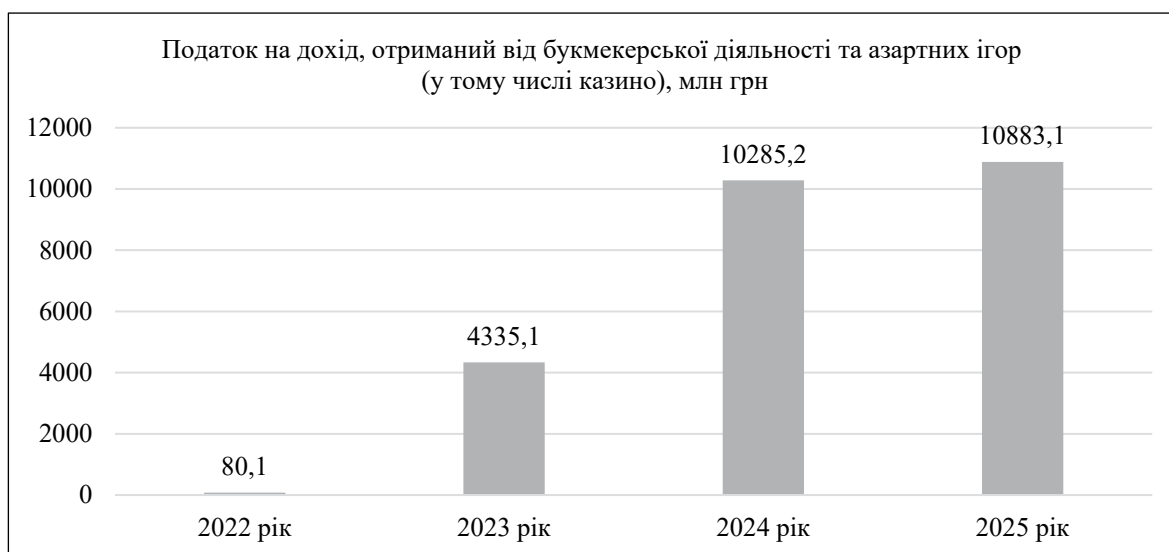
Джерело: складено за [9]

податкових надходжень в рамках податку на прибуток не є значними для Зведеного бюджету України, що говорить про те, що держава не в повній мірі використовує можливості щодо оподаткування такої сфери і недоотримує значні фінансові ресурси, які могли бути спрямовані на різні сфери соціально-економічного розвитку України (рис. 4).

Роль податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції була незначною та становила трохи більше 2% від податкових надходжень у 2025 році, що пояснюється міжнародними угодами України з країнами ЄС та іншими краї-

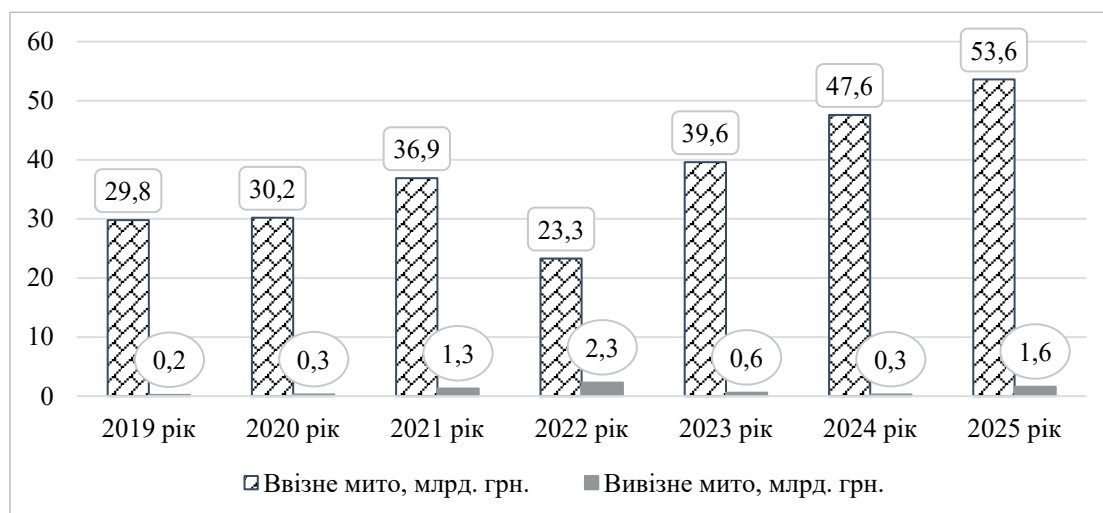
нами щодо звільнення від митних платежів під час здійснення імпорتنих операцій. Зростання вивізного мита в 2025 році пояснюється збільшенням переліку товарів, які оподатковуються таким митом – з вересня 2025 року вивізне мито застосовується на соєві боби та насіння ріпаку або кользи (рис. 5).

Зростання ввізного мита можна пояснити збільшенням обсягів оподаткованого імпорту в Україну, які в 2025 році становили 64,3 млрд доларів або 76% імпорتنих операцій [12]. Оподатковуваний імпорт в 2024 році складав 57,4 млрд доларів [13].

Рис. 4. Податкові надходження податку дохід, отриманий від букмекерської діяльності та азартних ігор (у тому числі казино)

Джерело: складено за [9]

Рис. 5. Надходження податків на міжнародну торгівлю до Зведеного бюджету України

Джерело: складено за [9]

Серед інших загальнодержавних податків доходи Зведеного бюджету поповнюються: рентна плата (2,18% від податкових надходжень у 2025 році), екологічний податок (0,2% від податкових надходжень у 2025 році). Особливо хочеться відмітити дуже низький показник надходжень по екологічному податку, незважаючи на те, що екологічна ситуація в Україні, внаслідок бойових дій, є незадовільною в більшості регіонів, де ведуться активні бойові дії. Разом із тим констатуємо, що держава не стимулює суб'єктів господарювання до зниження обсягів викидів та скидів забруднюючих речовин, застосовує незначні коригуючі коефіцієнти для збільшення ставок екологічного податку на скиди у водні об'єкти та за розміщення відходів.

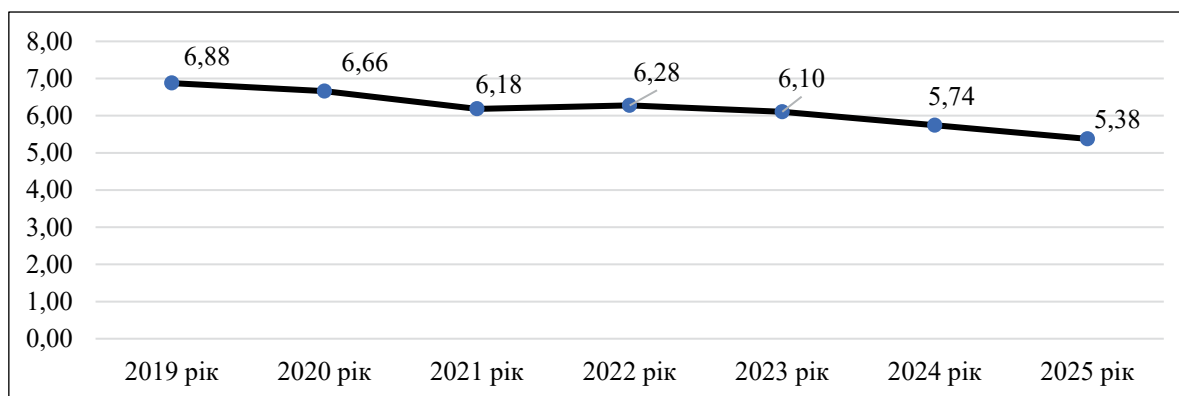
Більш вагому роль в доходах Зведеного бюджету України відіграють місцеві податки та збори (питома вага 5,3% у 2025 році). Хоча фіскальна значимість місцевих податків щороку знижується, що свідчить про посилення централізації в оподаткуванні (рис. 6).

Окрім того, зауважимо, що серед надходжень до місцевих бюджетів України значну питому вагу складають загальнодержавні податки та збори (табл. 2).

Тобто, в податкових надходженнях місцевих бюджетів переважають саме загальнодержавні податки та збори.

Окрім того зазначимо, що податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки приніс бюджету трохи більше 11 млрд грн. в 2025 році. Хоча в Україні існує велика кількість елітної нерухомості. Але відповідно до Податкового кодексу така елітна нерухомість оподатковується на рік 25 000 грн. плюс ставка податку на нерухомість за кожен квадратний метр перевищення неоподаткованої бази.

Ще гірше ситуація з транспортним податком, який в 2025 році надійшов до бюджету в розмірі 250 млн. грн. З урахуванням річної ставки податку у розмірі 25 000 грн. виходить, що в Україні налічувалося лише близько 10 000 елітних авто. При цьому такі елітні авто мають різну вартість та об'єм дви-

Рис. 6. Питома вага місцевих податків у податкових надходженнях Зведеного бюджету

Джерело: складено за [9]

Таблиця 2

Надходження до місцевих бюджетів податків з розподілом на загальнодержавні та місцеві у 2025 році

Загальнодержавні податки до місцевих бюджетів, млрд грн.	Місцеві податки до місцевих бюджетів, млрд грн.
Податок на доходи фізичних осіб – 300,3	Податок на майно – 58,3
Податок на прибуток підприємств – 23,6	Збір за місця для паркування транспортних засобів – 0,2
Рентна плата – 6,6	Туристичний збір – 0,4
Акцизний податок – 37,3	Єдиний податок – 76,4
Екологічний податок – 1,6	

Джерело: складено за [9]

гуна, які не враховуються державою під час застосування ставки податку. Також відмітимо, що більшу частину транспортного податку у 2025 році сплатили фізичні особи (136 млн грн).

Україна за податковими надходженнями місцевих податків випереджає багато країн ЄС (рис. 7). Значно більший фіскальний вплив місцеві податки мають у Данії, Фінляндії, Латвії, Франції, Хорватії та Польщі, що дозволяє місцевим органам влади в цих країнах отримувати більше коштів на розвиток певних територій.

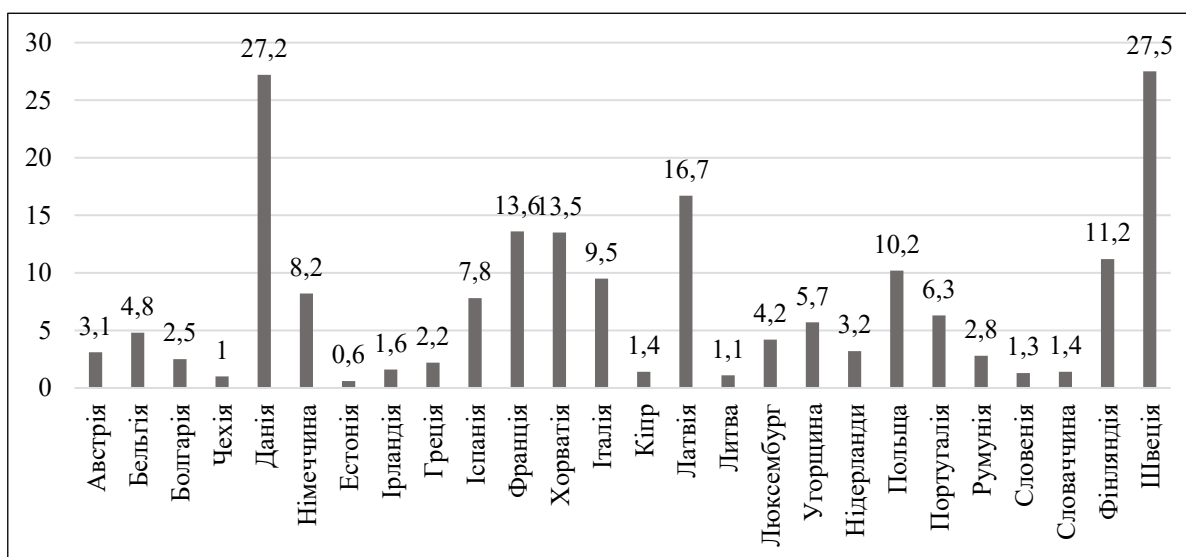
Висновок із зазначених проблем і перспективи подальших досліджень у поданому напрямі. Проведений аналіз засвідчив, що в Україні є резерви до збільшення доходної частини Зведеного бюджету України.

Автори пропонують внести зміни до податкового законодавства, для забезпечення поповнення бюджету податковими надходженнями:

1. Має бути переглянутий підхід до формування доходів бюджетів. Багато країн ЄС використовують підхід, за яким один і той же податок справляється не декількох рівнях. Мова йде про те, що обов'язково запроваджується загально-

державна ставка податку, яка буде однаковою для всіх регіонів держави. А надалі органам місцевого самоврядування надається право податкової автономії для запровадження в певному регіоні так званої місцевої надбавки, яка буде враховувати специфіку соціально-економічного розвитку регіону. Наприклад. Якщо мова йде про податок на доходи фізичних осіб, то головним критерієм для ставки місцевого податку на доходи має стати дохідність громадян регіону. Якщо мова буде йти про екологічний податок, то місцева надбавка буде залежати від рівня викидів та скидів, яке здійснює суб'єкт господарювання та екологічної ситуації в регіоні, яка має оцінюватися певними показниками компетентними органами.

2. Має бути забезпечено якомога швидкий перехід на прогресивне оподаткування доходів фізичних осіб, який дозволить реалізувати принцип соціальної справедливості, задекларований Податковим кодексом України та перекласти податкове навантаження на більш заможні верстви населення. Прогресивну шкалу оподаткування застосовують Австрія; Бельгія, Кіпр, Фінляндія, Франція, Німеччина, Греція, Італія, Люксембург.

Рис. 7 Питома вага надходжень місцевих податків у загальних податкових надходженнях в ЄС в 2023 році, %

Джерело: [14]

3. З урахуванням досвіду зарубіжних країн, де ставки податків для грального бізнесу становлять від 30 до 80% від доходу, має бути суттєво підвищено ставки податків для грального бізнесу, оскільки в багатьох країнах світу такі податки дозволяють наповнювати бюджети.

4. Наближення податкового законодавства України до ЄС в сфері акцизного оподаткування. Це в першу чергу стосується ставок акцизного податку на алкогольні напої. Окрім того в Україні відсутні гармонізовані акцизи, що дозволяє справляти акцизний податок під час реалізації транспортних засобів, хоча в країнах ЄС транспортні засоби здебільшого відносяться до об'єктів оподаткування екологічним податком (як пересувне джерело забруднення) і податком на розкіш (як «елітні» авто).

5. Зміни в порядку бюджетного відшкодування ПДВ, які будуть передбачати відшкодування ПДВ лише під час здійснення експортних операцій. За операціями всередині України платники ПДВ мають бути позбавлені права на відшкодування ПДВ з бюджету, але із залишенням можливості зарахування від'ємного значення ПДВ за підсумками звітного періоду до податкового кредиту наступного звітного періоду. Такий підхід має зекономити для бюджету суттєві грошові кошти.

6. Перегляд підходу в оподаткуванні податком на майно, відмінного від земельної ділянки в напрямку заміни бази оподаткування з площі рухомого або нерухомого майна на ринкову вартість такого майна, що дозволить суттєво збільшити суму податку, який буде надходити до місцевих бюджетів.

7. Кардинальне реформування порядку справляння транспортного податку. Мають бути розширені об'єкти оподаткування завдяки вантажним авто, літакам, гелікоптерам, водним транспортним засобам. Окрім того при оподаткуванні легкових авто ставка податку має диференціюватися залежно від вартості авто під час його придбання та коригуватися на відповідний коефіцієнт, що буде враховувати кількість років експлуатації легкового авто та об'єм двигуна.

8. Запровадження лімітів викидів та скидів в екологічному податку та збільшення ставок цього податку для стимулювання суб'єктів господарювання до застосування екологічно безпечних технологій виробництва.

Напрямами наступних досліджень будуть виступати результати реалізації стратегічних цілей Національної стратегії доходів за секторами «Податкова політика» та «Податкове адміністрування».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Звіти про виконання Зведеного бюджету України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/previous-years-budgets> (дата звернення 01.04.2026)
2. Тітенко З., Ворона А. Аналіз податкових надходжень в системі доходів бюджету України. *Економіка та суспільство*. 2021. № 33. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-33-58>
3. Черновол О. М., Гай О. М. Методика статистичного аналізу податкових надходжень: теоретичний аспект. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки : зб. наук. пр.* 2023. Вип. 10 (43). С. 203–211. DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2023.10\(43\).203-211](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2023.10(43).203-211)
4. Бабич Л. М., Гошовська В. В., Ткачук Т. І. Формування податкових надходжень в системі бюджетів України. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 8. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15202058>
5. Назаркевич І., Шутко А. Роль податків у доходах державного бюджету України. *Молодий вчений*. 2022. № 9 (109), С. 139–143. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-9-109-30>
6. Вінницька О. А. Податкові надходження в системі доходів Державного бюджету України. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки»*. 2023. № 3. С. 24–29 DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-3-8688>
7. Сочка К. Порівняльний аналіз податкових доходів бюджетів окремих країн ЄС та державного бюджету України. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Економіка»*. 2023. № 1 (61). С. 154–160. DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2023.1\(61\).154-160](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2023.1(61).154-160)
8. Тіщенко І. В., Кушал І. М., Рудич М. В. Аналіз динаміки та структури прямих податків в Україні та їх вплив на доходи державного бюджету України. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2025. № 3 (289). С. 93–98. DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2025-289-3-93-98>
9. Open budget. Державний веб-портал бюджету для громадян. URL: <https://openbudget.gov.ua/> (дата звернення 01.04.2026)
10. Інформація про обсяги відшкодування податку на додану вартість з державного бюджету у 2026 році. URL: <https://tax.gov.ua/diyalnist-vidshkoduvannya-pdchv/informatsiya-pro-obsyagi-vidshkoduvannya/991484.html> (дата звернення 01.04.2026)
11. Про схвалення Національної стратегії доходів до 2030 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2023 р. №1218-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1218-2023-%D1%80#Text> (дата звернення 01.04.2026)
12. За 12 місяців 2025 року товарообіг України склав \$125,1 млрд URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/za-12-misiatsiv-2025-roku-tovaroobig-ukrayini-sklav-1251-mlrd-2598> (дата звернення 01.04.2026)

13. За 2024 рік товарообіг України склав \$112,3 млрд URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/za-2024-rik-tovaroobig-ukrayini-sklav-1123-mlrd-1966> (дата звернення 01.04.2026)
14. Annual Report on Taxation in EU. URL: https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation/economic-analysis/annual-report-taxation_en (дата звернення 01.04.2026)
15. Casino Taxation Country Report URL: <https://www.europecasinoassociation.org/country-reports> (дата звернення 01.04.2026)

REFERENCES

1. Zvity pro vykonannya Zvedenoho byudzhetu Ukrayiny [Reports on the implementation of the Consolidated Budget of Ukraine] Available at: <https://www.mof.gov.ua/uk/previous-years-budgets> (accessed April 1, 2026). [in Ukrainian].
2. Titenko Z., Vorona A. (2021) Analiz podatkovykh nadkhodzen' v systemi dokhodiv byudzhetu Ukrayiny. [Analysis of tax revenues in the budget revenue system of Ukraine]. *Ekonomika ta suspil'stvo – Economy and Society*, No. 33. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/923> (accessed April 1, 2026). [in Ukrainian].
3. Chernovol O. M., Hay O. M. (2025) Metodyka statystychnoho analizu podatkovykh nadkhodzen': teoretychnyy aspekt [Methodology of statistical analysis of tax revenues: theoretical aspect]. *Tsentral'noukrayins'kyi naukovyy visnyk. Ekonomichni nauky : zb. nauk. pr. – Central Ukrainian Scientific Bulletin. Economic Sciences: Collection of Scientific Proceedings*, Issue 10 (43). pp. 203–211. Available at: [https://economics.kntu.kr.ua/archive/10\(43\)/43_Chernovol.html](https://economics.kntu.kr.ua/archive/10(43)/43_Chernovol.html) (accessed April 1, 2026). [in Ukrainian].
4. Babych L. M., Hoshovs'ka V. V., Tkachuk T. I. (2025) Formuvannya podatkovykh nadkhodzen' v systemi byudzhetyv Ukrayiny [Formation of tax revenues in the budget system of Ukraine]. *Aktual'ni pytannya ekonomichnykh nauk – Current issues of economic sciences*, No. 8. Available at: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/402> (accessed April 1, 2026). [in Ukrainian].
5. Nazarkevych I., Shutko, A. (2022) Rol' podatkov u dokhodakh derzhavnoho byudzhetu Ukrayiny [The role of taxes in the revenues of the state budget of Ukraine]. *Molodyi vchenyy – Young Scientist*, No. 9 (109), pp. 139–143. Available at: <https://molodyivchenyyi.ua/index.php/journal/article/view/5581> (accessed April 1, 2026). [in Ukrainian].
6. Vinnyts'ka O. A. (2023) Podatkovi nadkhodzhennya v systemi dokhodiv Derzhavnoho byudzhetu Ukrayiny [Tax revenues in the revenue system of the State Budget of Ukraine]. *Mizhnarodnyy naukovyy zhurnal "Internauka". Seriya: "Ekonomichni nauky" – International scientific journal "Internauka". Series: "Economic Sciences"*, No. 3. pp. 24–29. Available at: <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/15506> (accessed April 1, 2026). [in Ukrainian].
7. Sochka K. (2023) Porivnyal'nyy analiz podatkovykh dokhodiv byudzhetyv okremykh krayin YES ta derzhavnoho byudzhetu Ukrayiny [Comparative analysis of tax revenues of the budgets of individual EU countries and the state budget of Ukraine]. *Naukovyy visnyk Uzhhorods'koho universytetu. Seriya: "Ekonomika" – Bulletin of Uzhgorod University. Series: "Economics"*, No. 1 (61). pp. 154–160. Available at: <https://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/view/278496> (accessed April 1, 2026). [in Ukrainian].
8. Tishchenko I. V., Kushal I. M., Rudych M. V. (2025) Analiz dynamiky ta struktury pryamykh podatkov v Ukrayini ta yikh vplyv na dokhody derzhavnoho byudzhetu Ukrayiny [Analysis of the dynamics and structure of direct taxes in Ukraine and their impact on the revenues of the state budget of Ukraine]. *Visnyk Skhidnoukrayins'koho natsional'noho universytetu imeni Volodymyra Dalya – Bulletin of the Volodymyr Dahl East Ukrainian National University*, No. 3 (289). pp. 93–98. Available at: <https://journals.snu.edu.ua/index.php/VisnikSNU/article/view/1055> (accessed April 1, 2026). [in Ukrainian].
9. Open budget. Derzhavnyy veb-portal byudzhetu dlya hromadyan [Open budget. State budget web portal for citizens]. Available at: <https://openbudget.gov.ua/> (accessed April 1, 2026). [in Ukrainian].
10. Informatsiya pro obsyagy vidshkoduvannya podatku na dodanu vartist' z derzhavnoho byudzhetu u 2026 rotsi [Information on the amounts of value added tax refunds from the state budget in 2026]. Available at: <https://tax.gov.ua/diyalnist/vidshkoduvannya-pdchv/informatsiya-pro-obsyagi-vidshkoduvannya/991484.html> (accessed April 1, 2026). [in Ukrainian].
11. Rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrayiny "Pro skhvalennya Natsional'noyi stratehiyi dokhodiv do 2030 roku" vid 27 hrudnya 2023 r. №1218-r [Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On approval of the National Revenue Strategy until 2030" from December 27, 2023 No. 1218-p] Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1218-2023-%D1%80#Text> (accessed April 1, 2026). [in Ukrainian].
12. Za 12 misyatsiv 2025 roku tovaroobih Ukrayiny sklav \$125,1 mlrd [In the first 12 months of 2025, Ukraine's trade turnover amounted to \$125.1 billion] Available at: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/za-12-misiatsiv-2025-roku-tovaroobig-ukrayini-sklav-1251-mlrd-2598> (accessed April 1, 2026). [in Ukrainian].
13. Za 2024 rik tovaroobih Ukrayiny sklav \$112,3 mlrd [In 2024, Ukraine's trade turnover amounted to \$112.3 billion] Available at: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/za-2024-rik-tovaroobig-ukrayini-sklav-1123-mlrd-1966> (accessed April 1, 2026). [in Ukrainian].
14. Annual Report on Taxation in EU. Available at: https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation/economic-analysis/annual-report-taxation_en (accessed April 1, 2026).
15. Casino Taxation Country Report Available at: <https://www.europecasinoassociation.org/country-reports> (accessed April 1, 2026).

Oleksii Naidenko, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics. **Kateryna Hunko**, State Customs Service of Ukraine; Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics. **Analysis of the implementation of the revenue part of the consolidated budget: customs and tax aspect.**

Abstract. The purpose of the study is to analyze the implementation of the revenue part of the Consolidated Budget of Ukraine in terms of tax and customs payments, to assess the state of the state's capabilities to finance socio-economic needs. **Research methodology.** In the research process, general scientific and special methods of cognition were used, in particular, systemic (to summarize existing problems of tax payment collection), analytical and graphical (to display the results of the analysis of tax revenues to the Consolidated Budget of Ukraine), comparative (to compare tax revenues in Ukraine and EU countries) and logical justification (to justify directions for changing tax policy to increase tax revenues and reduce the deficit of the Consolidated Budget of Ukraine). **Results.** The results of the study revealed that the deficit of the Consolidated Budget of Ukraine has increased significantly in recent years, despite the growth in tax revenues. It is proven that during the period of martial law in Ukraine, the real tax burden increased despite the reduction of some taxes in the first year of the war. The receipt of tax payments to the Consolidated Budget of Ukraine is analyzed, the reasons for changes in the volume of tax revenues are substantiated, and the main problems of collecting key taxes and fees in Ukraine are outlined. The main fiscal role in the revenues of the Consolidated Budget is played by internal taxes on goods and services, taxes on income and profits. It is found that local taxes and fees are not important for filling the budget due to the lack of real levers of tax autonomy of the regions. The main changes to the tax legislation of Ukraine are substantiated, which should contribute to filling the Consolidated Budget and reducing its deficit. Most of such changes should be implemented within the framework of the National Revenue Strategy in the sectors "Tax Policy" and "Tax Administration". **Practical significance of the research results.** The results of the analysis and substantiated proposals for changes to the state's tax policy should contribute to increasing tax revenues and reducing the deficit of the Consolidated Budget of Ukraine.

Keywords: budget, budget revenues, tax revenues, budget deficit, tax burden, value added tax, personal income tax, local taxes.

Дата надходження статті: 13.04.2026

Дата прийняття статті: 04.05.2026

Дата публікації статті: 22.06.2026